

ամենայն կարգի և աստիճանի արհեստաւորներից, նա և տոկոսիքն Եկեղեցական գումարի, որէ 1300 մանէլմ, որպէս արդէն անցեալ տարի Քանաքեռ-ցիք ձառնաձայնեցան և պայմանադրեցին, ինչպէս՝ 1. բոլոր պատուական լրացրի միջոցաւ հրատարակուեց (4)։ Աւերջապէս աշխատեցինք որ Արժանաւ, Հմայեակ Վարդապետի Արշարունայերկամեայ վատակը զուր չ'համարուի ժողովրդեան աչքին, որ ճնշելով իւր անձը՝ ամենայն ջերմեանդուլովեամբ կ'աշխատի ձրիապէս ուսուցանել իւր Հայրնանկից որդւոց՝ Կրօնադիտութիւն և Ազգային պատմութիւն, որքան կ'ենրէ Եկեղեցական Դպրոցի կանոնն (2)։ որ ըստ հարցաքննութեանն ոչ սակաւ աշխատութեան պտուղ տեսի այն Դպրոցի Աշակերտաց մօտ Դըպրոցական կառավարութիւնն հոգալուց և ապահովելուց զկնի, և Եկեղեցական եղումովից հաշիւն տեսնելուց և կարգադրելուց զկնի՝ գնացինք Ցաշբուռուն անունով 125 տուն Հայաքնակ զիւղն, որ Շահասթունեանց Երջանկայիշատակ Յովհաննէս Եպիսկոպոսն՝ իւր ստորագրութեան մէջն Քրիստոսէ (3)։ որ Մասից հեղեղատի նման յառաջացած՝ կուտակ կուտակ բլրոյ վերջացած տեղումն է։

Տաշբուռունից գնացիւք Ղարաղլին անդան-
եալ Պարսկական զեւղի Հանդէպ՝ Յօլակերտ Հին
և խալսո աւերակ դարձած քաղաքն, որ Մասի
ստորոտից փոքր ինչ դէպ ՚ի Նրասին երկայնացած
բլճակի վերայ է շինած: Ըստ Խորենացոյն (, սա
պէտք է լինի Յօլակերտն աւան՝ տունն բնակու-
թեան Յօլակայ որդւոյ Ամասիայ. ըստ որում Ար-
մաւիր Քաղաքից ուղղակի դէպ ՚ի արեւելեան Հա-
րաւ անկանի, և շինուածոց մեծ մեծ կռած կոփած
Արմաւիրեան բերդի շինութեան կարծր և սեւադոյն
քարերի նման՝ պարզապէս ցոյց են տալի, որ Ար-
մաւիրայ զեռ մի դար ևս յառած շինուած է:

Ե. յ Ծօլակերտայ ընդդի մնտ մի մեծադիր քա-
նիի երեսի վերայ, որ տաշած, սրած է և փոքր
Յ խորացրած անձրևից պահպանելոյ համար, զը-
տիկը Երմախերեան նոյն իսկ բեւեռադրոց նման մի

արձանագիր 24 տողից բաղկացած՝ տարածուած քարի երեսին 2 Հայի գաղ երկայնութեամբ, և մի և կէս գաղ լայնութեամբ, Բերդի հնութիւնիցն և արձանագրոյ ձևիցն երևի, որ դարձեալ Արայի և Շամիրամայ ժամանակի գրուածք է. ուստի և նոյն պէս անհասկանալի առ այժմ մեզ. և որպէս զի այս անյայտ չմնայ այժմեան ուսումնականներից, և զոնցէ Արմաշիրեան տառերի վերայ աշխատաւորին հարկաւորի ևս՝ այս արձանագրոյ տառերն, օրինակեցի միմիայն առաջին և վերջին այսինքն 1րդ և 24րդ տողերն, որ ըստ կարծեացս և ըստ արձանագրութեան կարգին, պէտք է ժամանակի թուականն լինի, ինչպէս միշտ կ'պատահի առաջին և վերջին տողերի մէջ. իսկ ամբողջ արձանագրութեան օրինակն յանձնեցի Արժանապատիւ Արշարունի Հմայեակ վարդապետին, որ հանդարտ և պարսպ միջոցով կարողանայ օրինակել, և ըստ պահանջման հարկին ուղարկել Արարատ լրագրի Խմբագրութեանը, տպագրութեամբ հրատարակելոյ համար, ըստ որում մեզ սատոյկ անձրեն չ'ներեց երկար մնալով օրինակել. եւ ինչպէս պատմեցին Տաշբուռունցի Քահանայք և Ղարաղոյնցի Տանուտեարք՝ քանիցս անգամ այլ և այլ լեզուագէտ մարդիկ՝ Ռուս, Գաղղիացի և այլ ազգերից օրինակել են, որոց համար գեռ ոչ մի լրագրի մէջ կ'երևին տնդեկութիւնք. Այսպէս շրջադադելով և տեսնելով նա և Փառախոտ և Արշակաւան հին հին քաղաքների աներակներն, որոց այժմ բնակիչք գաւառին Ղարա և Բաղա — Բաղա կանուանն Պարսկերէն, և մեր վիճակային դորձերն աւարտելով՝ վերադարձանք յերևան:

W^h ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶

7¹/₂ p. 1869 = 7

၂၆၃၆၀၀၀

U. 2. 9. U. 3. 1. 6

Ուն համարաւ իւր թողնկաւ ըստ հաճեցաւ
հաստատել օրհնութեան Կնեդական՝ Գառ-
նուց դուռնին մէջ՝ աղջակեր ջանիւք Ար-
ժանապատիւ Մեարտի Ուրդապետի Ամբ-
բատեանց՝ Փոխ-Թեմակալին Իշխանայ՝ հո-

1) $U_1 = U_2 = \dots = U_n = \frac{1}{n}$. 1869 *Math. Ann.* 136.

2) $U_F = U_{\text{н}} = U_{\text{н}} = \frac{1}{2} U_{\text{н}} = 1868 \text{ Знл. В/м. } 2, \text{ крллу } 70:$

5) Ստոր. Շաշխանյանից, Հատ. Բ. երկու 6:

 λ) $\ln p(h^i)$, $\ln q(h^i)$, $\ln \delta p$.

գեորդաններէ և աշխարհականներէ կազմուած Արքաշապէան Ընկերութեանը, որոյ ջանքն և բարեմիտ նպատակն պիտի լինի ձեռնարկել Խոր-վերապոյ վանուց վերանորոգութեան և նորին զանգակատան շինութեան աւարտման, մանաւանդ՝ նոյն վանաց Վանական Վարդգէի շինութեան և միանգամայն խորհիլ և ապահովել նոյն Վարդգի ապագայ կառավարութեան և արդիւնաւէտ զարգացման միջոցները:

Ընկերութեան անդամք հետեւեալքս են, Երժանապատիւ Ստեփաննոս Վարդապետ Վանահայր Խորվերապոյ.

Բարեկրօն Յակոբ Էւաղ Վահանայ Իւկլ-զատեանց.

» Էմուօն Վահանայ Տէր Օւաքարեանց.

Բարեպաշտ Աերսէս Աղիազարեանց.

» Վիլինազար Խուլթեանց.

» Մէլիք Վարդանեանց.

» Մ. Պարոտ Էւհրապեան.

» Ստեփան Մէլիք-Խարայէլեան:

Ըստ խնդրանաց հաստրակութեան Էւհրապեան, նոյն զեղջ եկեղեցւոյ սրահին մէջ ձեռնաւոր-դպրոց հաստատելոյ և զայն կառավարելոյ և ապագային արդիւնաւէտ զարգացնելոյ համար կազմուած Հոգաբարձութեան Ընդամբ, որք են՝ Բարեկրօն Մկրտիչ Վահանայ, և Բարեպաշտ Վարիք Վերամբեանց, Յարութիւն Ազարեանց և Ստատմ. Կարապետեանց, Վահանա Աթոռիկոսի օրհնութեան Առնդակաւ հաստատուեցան նոյն պաշտօնի մէջ, իրաւունք ստանալով միանգամայն Էւհրապեան եկեղեցական գումարաց տոկոսիքը զործածել ի պէտս և ի նպատակ շինութեան և կառավարութեան ծխական դպրոցին:

Ըստ խնդրանաց Արժանապատիւ Յաջորդի Ախալցխոյ Սուքիաս Վարդապետի Պարզեանց և Ժողովրդեան քաղաքին՝ Վահանա Աթոռիկոսը բարեհաճեցաւ շնորհել նոյն քաղաքի մէջ դանուած Ս. Լ. Ջմիածնի սեպհական Գեղիկը՝ Օրհնոց ստաւել ընդարձակ Ուսումնարան կառուցանելոյ համար, միայն Գեղիկոյն սեպհականութիւնը միշտ Ս. Լ. Ջմիածնին պահելով:

ՅՈՒՑԱԿ ՆՈՒԻԲԱՏՈՒԱՅ Ի ՆՊԱՍՏ ԱՒՆՈՒԹԵԱՆՅ ՍՐԲՈՅ ԱՌՈՒՌԵՍ.

(Շարունակութեան*)

Ի ՆԵՐՔԻՆ ԱՅՈՒԼԻՍ

Պատուական Մանուկեանց	10	—
Մատթէոս Ոսկանեան	10	—
Պողոս Աղամալեանց	10	—
Աստուածատուր Ստեփանեանց	5	—
Յովհաննէս Զարկարեանց	6	—
Յարութիւն Էւհրապեանց	3	—
Մինաս Զարկարեանց	3	—
Եղբարք Նանասեանց	4	—
Կարապետ Յակոբեանց	2	—
Դանձապետ Դադուտ Տէր Յօհաննէսեանց	1	—
Հասարակութիւն Ն. Ազուլեանց	16	—
Հասարակութիւն քաղաքի զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Դուսարցոց	2	—
Հասարակութիւն Տնակերտ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Ռամիս զեղջ	6	—
Հասարակութիւն Յիւնոյ զեղջ	40	—
Հասարակութիւն Ալաշի զեղջ	4	—
Հասարակութիւն Փառակոյ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Բիստ զեղջ	7	—
Հասարակութիւն Մարմանու զեղջ	2	—
Հասարակութիւն Շոտլանդի զեղջ	7	—
Հասարակութիւն Գեաղ զեղջ	3	—
Հասարակութիւն Փորագաշտու	6	—
Հասարակութիւն Ազգանքի զեղջ	20	—
Հասարակութիւն Նորաշէն զեղջ	6	—
Հասարակութիւն Ապրակունիս զեղջ	8	—
Հասարակութիւն Գլնութ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Այլապատ զեղջ	10	—
Հասարակութիւն Արախան-բեկլու զեղջ	15	—
Հասարակութիւն Եմիսանայ զեղջ	8	—
Հասարակութիւն Կարմիր Աւանքի զ	1	—

*) Տես թիւ Բ և Ժ: